

**NEJVĚŠÍ VĚDECKÝ FESTIVAL
V ČESKÉ REPUBLICE**

AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY

12.

TÝDEN VĚDY A TECHNIKY

www.tydenvedy.cz

**1.-15. 11.
2012**

ENERGIE VĚDY

**přednášky / dny otevřených dveří / výstavy / vědecké kavárny / semináře
promítání filmů / workshopy / technické vynálezy / soutěže a kvízy
vědecké experimenty / panelové diskuze / exkurze / on-line přenosy**

Praha, Brno, Ostrava, České Budějovice, Plzeň, Olomouc, Hradec Králové
Liberec, Pardubice, Jihlava, Ústí nad Labem, Zlín, Karlovy Vary

Vědo, tady veřejnost, otevřete!

Tereza Simandlová | @kliste

odd. digitální Národní technické knihovny

Týden vědy a techniky v NTK, 12. listopadu 2012

NTK

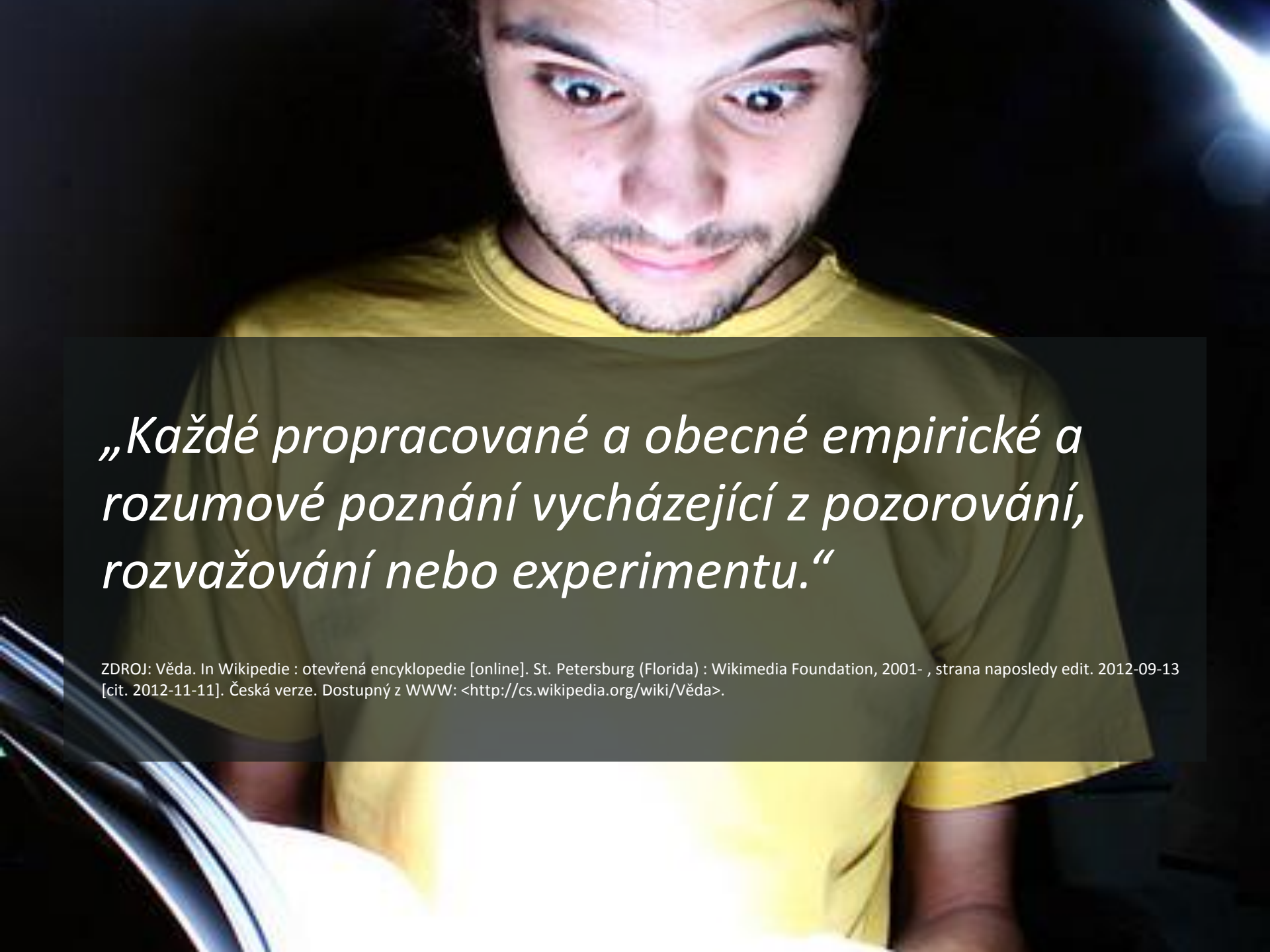
50°6'14.083"N, 14°23'26.365"E

Národní technická knihovna
National Technical Library

Co je věda?

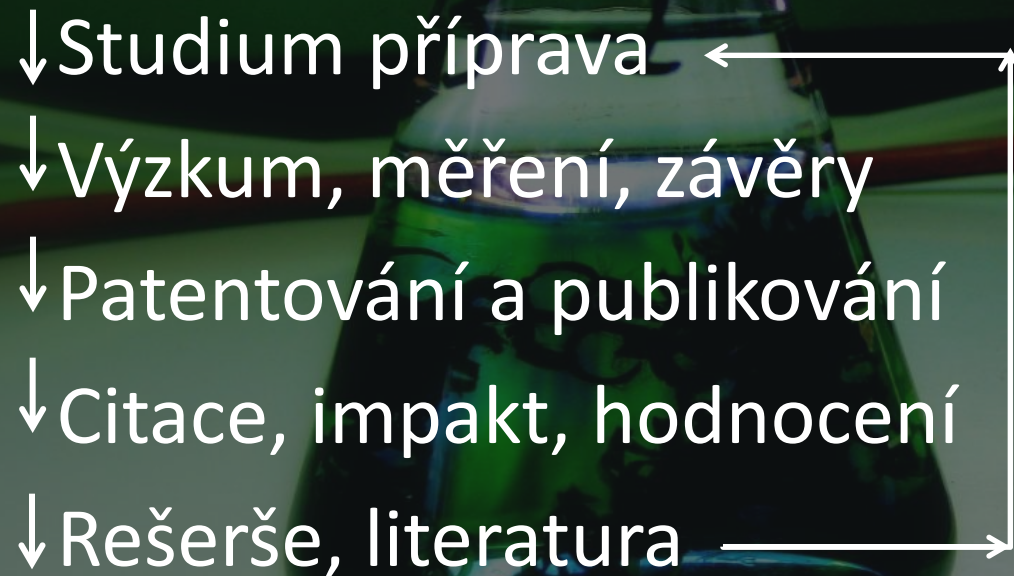

„Každé propracované a obecné empirické a rozumové poznání vycházející z pozorování, rozvažování nebo experimentu.“

ZDROJ: Věda. In Wikipedie : otevřená encyklopedie [online]. St. Petersburg (Florida) : Wikimedia Foundation, 2001- , strana naposledy edit. 2012-09-13 [cit. 2012-11-11]. Česká verze. Dostupný z WWW: <<http://cs.wikipedia.org/wiki/Věda>>.

Jak se dělá věda?

Cyklus vědecké komunikace:

ZDROJ: Svoboda, Martin. Open Access: proč a jak? In *Open Access aneb Open your mind! 2012* [online]. Praha : NTK, 2012-10-24 [cit. 2012-11-06]. Dostupný z WWW: http://repozitar.techlib.cz/record/477/files/idr-477_1.pdf.

Vědecká komunikace

Jde ruku v ruce s vývojem vědy.

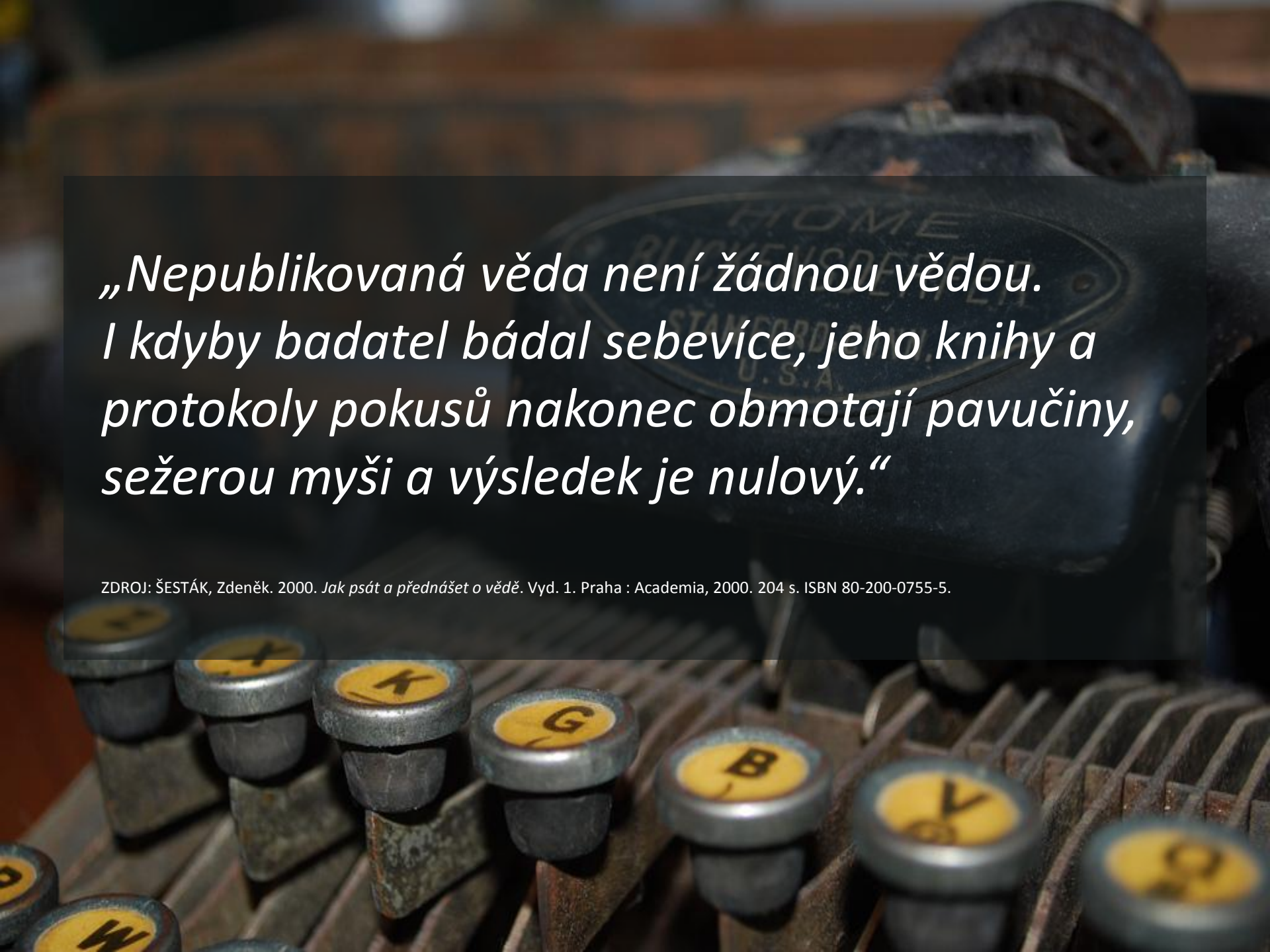
Způsob výměny vědeckých informací a poznatků mezi členy vědecké komunity, případně lze cílovou skupinu rozšířit a zobecnit na celou společnost.

17. století - první vědecké časopisy

70. léta 20. století - první databáze

80. - 90. léta 20. století – Internet

[illegible]

*„Nepublikovaná věda není žádnou vědou.
I kdyby badatel bádal sebevíce, jeho knihy a
protokoly pokusů nakonec obmotají pavučiny,
sežerou myši a výsledek je nulový.“*

ZDROJ: ŠESTÁK, Zdeněk. 2000. *Jak psát a přednášet o vědě*. Vyd. 1. Praha : Academia, 2000. 204 s. ISBN 80-200-0755-5.

Tradiční (konzervativní) přístup

Publikování v recenzovaných časopisech s uzavřeným přístupem.

Probíhá zde dvojí platba – nejdřív platíme vědce, potom platíme za přístup k informaci.

Platím. Kde jsou výsledky?

Veřejné finance (především základní výzkum)

Soukromé finance (aplikovaný výzkum,
inovace)

Otevřený (alternativní) přístup

Open Access (OA, otevřený přístup) je modelem vědecké komunikace, který zajišťuje trvalý, okamžitý a bezplatný přístup k výsledkům vědy a výzkumu na Internetu.

OA otevírá vědu nejen ke čtení, ale i k (znovu)užití.

Existují dvě cesty otevřeného
přístupu...

Zlatá cesta / Gold Road

Cesta publikování v otevřených časopisech

Otevřené časopisy:

- časopis s úplným otevřeným přístupem
- hybridní časopis
- časopis s pozdrženým otevřeným přístupem

Zelená cesta / Green Road

Cesta ukládání publikací do digitálních repozitářů (autoarchivace)

Kde autoarchivovat:

- Institucionální repozitáře
 - Oborové repozitáře
 - Multioborové repozitáře
 - Repozitáře poskytovatelů dotací (Funders repositories)
- (Datové repozitáře, www stránky, profily na soc. sítích)

Výhody otevřeného přístupu

Vědcům

- zvyšuje citovanost a prestiž
- pomáhá popularizovat jejich obor, projekt...

Studentům/veřejnosti

- zvyšuje úroveň studia/práce
- usnadňuje přístup ke kvalitním informacím

Vydavatelům

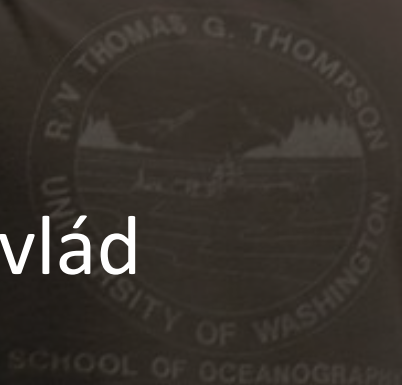
- rozšiřuje okruh čtenářů
- zvýšením citovanosti článků zvyšuje impakt faktor

Nevýhody otevřeného přístupu

Nízký impakt faktor otevřených časopisů

Nedůvěryhodnost informací

Neochota ze strany vědců, institucí, vlád

Dveře ke zlaté cestě

Directory of Open Access Journals

8 340 časopisů → 4 115 časopisů
prohledatelných na úrovni článku
→ 923 403 článků

www.doaj.org

Dveře k zelené cestě

OAISTER: <http://oaister.worldcat.org/>

DRIVER: <http://search.driver.research-infrastructures.eu/>

OpenAIRE: <http://www.openaire.eu/cs>

CORE: <http://core.kmi.open.ac.uk/search>

BASE: <http://www.base-search.net/>

Na svém písečku

OpenDOAR: <http://www.opendoar.org/>

ROAR: <http://roar.eprints.org/>

Disciplinary repositories :

http://oad.simmons.edu/oadwiki/Disciplinary_repositories

Akademické sociální sítě

ResearchGate: <http://www.researchgate.net/>

Mendeley: <http://www.mendeley.com/>

Academia.edu: <http://academia.edu/>

Open Access v NTK

<http://openaccess.techlib.cz>

Volné zdroje: <http://www.techlib.cz/cs/288-volne-zdroje/>

SCOAP³: <http://scoap3.org/>

OAWEEK

- Seminář Open Access aneb Open your mind
- #OACube

"Students are not the juniors... They are the future seniors." #berlin10sa" @helignews

DĚKUJI ZA POZORNOST!

NTK

50°6'14.093"N, 14°23'26.365"E
Národní technická knihovna
National Technical Library

Tereza Simandlová | @kliste
tereza.simandlova@techlib.cz
odd. digitální Národní technické knihovny

- [03] kliste, http://klisteci.rajce.idnes.cz/Geneva%2C_den_druhy/#IMG_0392.jpg, CC BY 2.0
- [04] pfv., <http://www.flickr.com/photos/pfv/2739621207/>, CC BY-NC 2.0
- [05] tk-link, <http://www.flickr.com/photos/tk-link/2575598759/>, CC BY-NC-SA 2.0
- [06] specialkrb, <http://www.flickr.com/photos/specialkrb/5853142739/>, CC BY-NC 2.0
- [07] d3bz, <http://www.flickr.com/photos/d3bz/5201490761/>, CC BY 2.0
- [08] albridges, <http://www.flickr.com/photos/albridges/4194750418/>, CC BY-NC 2.0
- [09] waferboard, <http://www.flickr.com/photos/waferboard/4865458351/>, CC BY 2.0
- [10] siddylam, <http://www.flickr.com/photos/siddylam/5493938974/>, CC BY-NC 2.0
- [11] Supernumerario, <http://www.flickr.com/photos/supernumerario/252329931/>, CC BY-NC-SA 2.0
- [12] Laenulfean, <http://www.flickr.com/photos/laenulfean/5943132296/>, CC BY-SA 2.0
- [13] exposedinthedrawingroom, <http://www.flickr.com/photos/exposedinthedrawingroom/425431573/>, CC BY-NC-SA 2.0
- [14] kliste, http://klisteci.rajce.idnes.cz/CajoMir_Fest_2010/#IMG_1859.JPG, CC BY 2.0
- [15] apdk, <http://www.flickr.com/photos/62337512@N00/3958637561/>, CC BY 2.0
- [16] neptunecanada, <http://www.flickr.com/photos/neptunecanada/6151380500/>, CC BY-NC-SA 2.0
- [17] curtsm, <http://www.flickr.com/photos/curtsm/5028997748/>, CC BY 2.0
- [18] iamtheo, http://www.flickr.com/photos/theo_/4973908672/, CC BY 2.0
- [19] Joe Dsilva, <http://www.flickr.com/photos/joedsilva/4698703312/>, CC BY-NC-SA 2.0
- [20] justgrimes, <http://www.flickr.com/photos/notbrucelee/3871188843/>, CC BY-SA 2.0
- [22] opensourceway, <http://www.flickr.com/photos/opensourceway/5537457709/>, CC BY-SA 2.0
- [23] AyelVee, <http://www.flickr.com/photos/tryayel/2660907557/>, CC BY-NC 2.0